SORTLAND KOMMUNE

Arkivsaknr.:	26/335
Dok.nr:	26/1390
Arkiv:	FA
Saksbehandler:	Carl Birkelid Christiansen
Dato:	22.01.2026

Orienteringssak - VA-infrastruktur i Sortland
Orientering og oppfølging

Utvalgssaksnr.	Utvalg	Møtedato
O - 003/26	Formannskapet	19.02.2026

KOMMUNEDIREKTØRENS INNSTILLING
<tekst>

Formannskapet behandling - 19.02.2026 - O-003/26

BEHANDLING I MØTE

Forslag fra politikere

Votering:
Saken enstemmig tatt til orientering.

Formannskapet O - 003/26 VEDTAK:
Saken tas til orientering.

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN
Administrasjonen er bedt orientere om arbeidet med avløpssituasjonen i Sortland kommune.

FAKTA I SAKEN
Administrasjonen orienterte politisk ledelse om tilstanden og arbeidet med avløpsinfrastrukturen i høst. Siden den tid har fagavdelingen arbeidet videre med kartlegging av avløpsnettet i form av målinger av mengder i de ulike avløpsgrenene og sonene.

VURDERING

Krav fremover, pumpestasjoner og renseanlegg

Som nevnt i orienteringen i oktober 2025, vil Sortland kommune gå fra kapittel 13 til 14, i forurensingsforskriften. Overgangen er et krav, og tilkommer grunnet positiv utvikling og

befolkningsøkning i kommunen. Med vekst, kommer økt utslipp. Her arbeides det med å kartlegge alt fra reell kapasitet på avløpet, resipienten for utslippet (Sortlandssundet), og andre faktorer slik som feilkoblinger, med mer. Administrasjonen arbeider også med kommunedelplan for avløp og vannmiljø, som er tett knyttet til utslippstillatelsen som Sortland kommune på søke hos Statsforvalter, gitt overgangen til kapittel 14. Fristen for denne innsendelsen er 01.06.26, og dette skal inneholde en del grunnlag som Statsforvalteren vil bruke, for å sette krav og føringer i utslippstillatelsen. Dette for å sørge for at nasjonale krav overholdes, men at det også i den grad mulig, at den er tilpasset våre forhold. Administrasjonen har fått det kommunisert at sekundærrensing må nok påregnes, dog er det ikke spesifisert hvilken form dette vil være.

Administrasjonen har påpekt hvilke pumpestasjoner som må utbedres, og/eller byttes eller bygges for å ivareta forsvarlig drift, og samtidig andre forpliktelser. Her nevnes særlig pumpestasjoner på torget, ved Kystvakta og den som kommunen skulle bygge i Havnegata. Arbeidet med dette fortsetter, og fagavdeling arbeider med prosjektavdeling for at dette skal gjennomføres. Det bemerkes også at de to benevnte avdelingene slås sammen, med mål om bedre samhandling og oppfølging av prosjekt.

Samtidig er det viktig at pumpestasjoner bygges og fornyes på hensiktsmessig måte, for å sikre at de vil kunne utnyttes like godt i fremtiden, med endringer av rensing, uavhengig av hvor, og hvordan kommunen velger å måtte bygge renseanlegg. Dette krever at dimensjoner, areal og teknologi tar høyde for utvikling over tid, og at et helhetlig perspektiv ivaretas.

Videre kan det nevnes at administrasjonen har arbeidet med flere utbyggere og entreprenører i kommunen, for å ivareta muligheter og fremdrift, der avløpskapasiteten ellers ville stoppet prosjekter. Administrasjonen har dialog med utbygger i Steinbruddet, for mulige avløpsløsninger som gjør det mulig for dem å arbeide videre. Nye politistasjonen har ikke stoppet opp tross utfordringer, og oppføring av nytt næringsbygg ved brua er i gang, til tross for utfordringer her også.

Endring i struktur - Enhet infrastruktur

Som nevnt gjennomgår pågår det nå endringer i strukturen på det tidligere teknisk, nå samfunn. I denne sak er det mest relevant å omtale ny enhet, "Infrastruktur". Denne består av avdeling kommunalteknikk, som til nå har vært en avdeling under enhet teknisk drift, og enhet prosjekt og utvikling. Sammenslåingen av disse har som mål blant annet å bedre samhandlingen mellom byggherre og prosjektlederne og sørge for at oppfølgingen av VVA prosjekter bedres.

Personalmessige forhold
På lik linje med saksfremlegget i PS-099/25; Utfordringene innebærer at administrasjonen må ha tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å håndtere det økte merarbeidet knyttet til oppfølging av erstatningssaker og juridiske vurderinger. Dette inkluderer å bruke betydelig tid og ressurser på å vurdere krav, utarbeide dokumentasjon og følge opp klagesaker og erstatningskrav. Det er ressurskrevende å sikre riktig tolking av lover, forskrifter og miljøkrav, og for å kunne håndtere kompliserte juridiske prosesser knyttet til skade utbedring og erstatningsutbetalinger. Dette merarbeidet kan føre til behov for økt bemanning, spesialiserte rådgivere og økt koordinering innad i administrasjonen i tillegg til økt frekvens på overtidsarbeid.

Medvirkning fra Eldreråd, Råd for personer med funksjonsnedsettelse, Ungdomsråd
Ikke vurdert relevant i denne sak.

Folkehelse
På lik linje med saksfremlegget i PS-099/25; Hvis infrastrukturen ikke oppgraderes raskt nok, øker risikoen for miljøbelastning, som forurensning av vannkilder og spredning av sykdommer knyttet til dårlig sanitærforhold. Overbelastede eller ødelagte pumpestasjoner kan føre til økt overløp av avløp i nærmiljøet, noe som kan øke forekomsten av vannbårne sykdommer og påvirke helsen til innbyggerne, spesielt de mest sårbare gruppene.

Klima-, miljø- og naturforhold
På lik linje med saksfremlegget i PS-099/25; En oppgradert og robust infrastruktur reduserer risikoen for

forurensning og miljøskader som kan true økosystemet i området. Ved å sørge for at avløpshåndteringen er i samsvar med lovverket, bidrar kommunen til å minimere utslipp som kan påvirke vannkvalitet, plante- og dyreliv, og naturressurser negativt. I et større perspektiv støtter dette også nasjonale og europeiske mål om å redusere klimagassutslipp og fremme grønn utvikling. Opprustning av infrastrukturen er dermed en investering i å bevare naturen, redusere belastningen på miljøet og sørge for en mer klima- vennlig utvikling.

KONKLUSJON
Formannskapet tar saken til orientering.

Vedlegg:
Orienteringssak - VA-infrastruktur i Sortland